

bogato malowane, dochodzące prawie do wysokości metra, w formie przypominające barokowy ołtarz.

Pół roku temu rzeźbiarza poraził piorun. Od tej pory bardzo źle widzi i już nie rzeźbi. Gdy go namawiałem, powiedział, że spróbuje, może większe kapliczki będzie mógł rzeźbić. Okularów nie nosi i nie mogłem się dowiedzieć, czy był u okulisty. Kapliczka widoczna w środku (il. 1) jest obecnie moją własnością (wysokość 48 cm).

Również kapliczka stojąca z lewej strony znajduje się w Warszawie. Moja kapliczka jest bejcowana na kolor orzecha i złocona.

Adres Szeligi: poczta Pyzówka 96, pow. Nowy Targ

Z poważaniem

Janusz Eysymont

Il. 1. Rzeźbiarz Stanisław Szeliga ze swoimi kapliczkami. Fot. Janusz Eysymont.

K R O N I K A

za okres IV – VI 1968

Dnia 2 czerwca zmarł śmiercią tragiczną dr Franciszek Klonowski, kustosz i wicedyrektor Muzeum Mazurskiego w Olsztynie. Jego zasługą było zorganizowanie działu etnografii w muzeum jak również dokonanie pełnej inwentaryzacji budownictwa drewnianego na terenie Warmii i Mazur. Niemalże zasługi oddał dr Klonowski przy organizowaniu jednego z najciekawszych muzeów skansenowskich w Polsce

— parku etnograficznego w Olsztynku. Problematyce kultury ludowej regionu warmińsko-mazurskiego poświęcił szereg artykułów naukowych i prac popularnonaukowych. Za zasługi na polu badań naukowych odznaczony był Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką ministra kultury i sztuki „Zasłużony Działacz Kultury” oraz złotą odznaką „Zasłużony dla Warmii i Mazur”.

Konferencje, zjazdy, działalność muzeów

W dniach 27–28 maja w salach lubelskiego Zamku toczyły się obrady Ogólnopolskiego Zjazdu Twórców Ludowych. W zjeździe uczestniczyli poeci, pisarze oraz twórcy sztuki ludowej — rzeźbiarze, kowale, wycinankarki, tkacze. Na obrady przybyli przedstawiciele władz województwa, ZSL oraz

przedstawiciele władz kulturalnych, instytucji naukowych i wydawnictw popularyzujących twórczość ludową. Referat poświęcony sztuce ludowej wygłosił prof. dr Roman Reinfuss.

W czasie dwudniowej dyskusji delegaci poruszyli problemy roli sztuki i pisarstwa ludowego w ogólnonarodowym dorobku kulturalnym, roli twórcy ludowego w środowisku oraz sytuacji materialnej twórców, pomocy i opieki władz terenowych nad sztuką ludową.

W czasie trwania zjazdu uczestnicy odbyli indywidualne spotkania autorskie, czynna była wystawa sztuki ludowej, pisarstwa chłopskiego i kiermasz książek.

Na zakończenie zjazdu powołano nowe władze Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Przewodniczącym został Bronisław Pietrak-kowal i poeta z Gutanowa pow. Puławy, wiceprzewodniczącym do spraw pisarstwa — Jan Pocek — poeta z Lubelszczyzny, wiceprzewodniczącą do spraw twórczości plastycznej — Czesława Konopkówna — wycinanka kurpiowska.

*

W kwietniu w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie otwarto wystawę pn. „Nabytki działu etnograficznego”. Celem wystawy, która rozpoczęła cykl corocznych tego rodzaju ekspozycji, było przedstawienie pło-
nów z akcji nabywania zabytków kultury ludowej. Wydano katalog-składankę z krótkim tekstem wprowadzającym i wykazem ofiarodawców. Wystawę zorganizowali mgr T. Sztela i mgr K. Ruszel.

*

W maju otwarto w Peimiu pow. Myślenice pierwszą w powiecie izbę pamiątek regionalnych. Prelekcję na temat znaczenia izb regionalnych w życiu kulturalnym regionu wygłosił w dniu otwarcia prof. dr Roman Reinfuss.

Wystawy, festiwale, dni folkloru

W kwietniu czynna była w salonie BWA w Olsztynie wystawa malarstwa Nikifora oraz rzeźby Leona Kudły. Pokazano 38 prac Nikifora i 22 rzeźby Kudły. Wystawa cieszyła się ogromnym powodzeniem, była to pierwsza ekspozycja dzieł prymitywistów w Olsztynie.

*

W kwietniu w Domu Kultury „Zacisze” w Warszawie czynna była wystawa kolbielskiej sztuki ludowej. Na wystawie eksponowano dorobek Spółdzielni Pracy Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Świdrach Wielkich. Szczególnie efektownie prezentowały się różnokolorowe kilimy i zapaski, pokazano również krosna tkackie.

*

W dniu 5 maja w MDK w Lubaniu otwarta została wystawa pn.

„Współczesna plastyka obrzędowa na wsi dolnośląskiej” zorganizowana przez Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu z okazji obchodzonych na Dolnym Śląsku Dni Folkloru i Sztuki Ludowej. Do wystawy wydano folder opracowany przez Marię Golubkow pt. „Współczesna plastyka wsi dolnośląskiej”.

*

Z okazji Dni Oświaty Książki i Prasy otwarto w maju szereg wystaw sztuki ludowej; m.in. Muzeum Regionalne w Myślenicach przygotowało 2 wystawy objazdowe: haftu ludowego pow. myślenickiego i sztuki ludowej tego regionu. W Krzeszowie eksponowano również haft oraz pisanki. We wsi Jaskowa Górna (pow. kłodzki) czynna była wystawa pn. „Ludowa plastyka obrzędowa”. W Żalipiu odbył się finał konkursu na „malowane chaty”; w ramach konkursu malarki pokazały swoje domy, hafty, wycinanki a dzieci szkolne malowanki na papierze.

*

W czerwcu czynna była w lokalu Stowarzyszenia Historyków Sztuki w Krakowie wystawa drzeworytów ludowych z Płazowa i grafiki ludowej z Małopolski pochodzących ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Ekspozycja pn. „Polski drzeworyt ludowy” obejmowała kolekcję 50 grafik i drzeworytów, wśród nich drzeworyty płazowskie Macieja Kostryckiego.

*

3 czerwca otwarto w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu pokonkursową wystawę pn. „Wiosna plastyka obrzędowa wsi dolnośląskiej”. Na konkurs 50 twórców zgłosiło 507 prac, 39 osób otrzymało nagrody i wyróżnienia ufundowane przez Min. Kult. i Sztuki, Wydz. Kult. PWRN we Wrocławiu oraz WDK. Na wystawie pokazano pisanki, palmy, bukiety ze sztucznych kwiatów, pająki oraz ozdoby ze słomy.

*

W czerwcu rozstrzygnięto konkurs na pisanek ludową ogłoszony przez Wydział Kultury MRN i PRN oraz Muzeum w Częstochowie. W konkursie wzięło udział 12 uczestników, którzy nadesłali 69 prac.

*

W WDK otwarta została w czerwcu z okazji „Wiosny Opolskiej” wystawa współczesnej twórczości ludowej Opolszczyzny zorganizowana przez dział etnografii Muzeum Śląska Opolskiego. Prezentowane na niej eksponaty pochodziły w większości z konkursów na twórczość ludową organizowanych kilkakrotnie w ostatnich latach przez muzeum. Na wystawie pokazano wycinanki, pająki, pisanki, wieńce żniwne, różgi weselne i inne rekwizyty obrzędowe oraz ceramikę i rzeźbę.

*

W ramach corocznych obchodów Mazowieckiej Wiosny Kulturalnej zorganizowano od maja do czerwca Dni Kultury Kurpiowskiej, Dni Ziemi Przasnyskiej, Dni Kultury Podlaskiej oraz cały szereg imprez regionalnych będących przeglądem folkloru różnych regionów woj. warszawskiego. Obok przeglądów amatorskich zespołów artystycznych i regionalnych zorganizowano wystawy, pokazy i kiermasze sztuki ludowej. Na zakończenie tegorocznej wiosny odbył się II Festiwal Folkloru Ziemi Nadwiślańskich.

*

W ramach Dni Sieradza otwarto 9 czerwca pokonkursową wystawę sztuki ludowej zorganizowaną z okazji 25-lecia PRL. Twórcom ludowym rozdano nagrody ufundowane przez Min. Kult. i Sztuki oraz Wydz. Kult. MRN w Sieradzu i WRN w Łodzi. Bardzo interesująco zaprezentowało się wycinankarstwo, zdobnictwo wnętrza (bukiety, pająki) oraz kowalstwo i garncarstwo. W tkaninach dominowały pasiaki lniano-wełniane, wycinanki nawiązywały do starych tradycyjnych wzorów.

*

W dniach 9—16 czerwca odbywały się Dni Skoczowa. Otwarto wystawę prac twórców ludowych i artystów amatorów, odbyło się szereg imprez estradowych.

*

W końcu maja i pierwszych dniach czerwca odbyły się w Szubinie Dni Kultury Pałuckiej. Odbyło się szereg imprez estradowych, koncertów i spotkań autorskich. W PDK w Szubinie otwarto wystawę pałuckiej twórczości ludowej. Wystawa cieszyła się ogromnym powodzeniem, część eksponatów zakupiło Muzeum Etnograficzne w Toruniu.

*

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi otworzyło w czerwcu szereg wystaw w trzech działach. W dziale etnograficznym pokazano obróbkę drewna na terenie Podhala, podlaskie obrzędy ludowe, rybołówstwo kaszubskie oraz sztukę ludową Ziemi Łowickiej.

*

22 czerwca otwarto Dni Folkloru Pogórza Dynowskiego. Z okazji Dni odbyła się wystawa sztuki ludowej, pokazano program folklorystyczny pt. „Pogórze Dynowskie tańczy i śpiewa” i obrzędy dożynkowe z Bachorza.

*

W Muzeum Okręgowym w Rzeszowie otwarto 22 czerwca wystawę ikon ze zbiorów muzeów woj. rzeszowskiego.